

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsa torka in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Numskih ulicah in Leban na Verdijevem tekašišču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo «Gorice». Oglasi se računajo po petil vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

OBČINSKI RED

za pokneženo grofovino Goriško in Gradiško.

(Dalje.)

§ 110. Ako je župan ali podžupani ali kak starešina zaostal s položbo račun ali druge obveznosti, ki se nanašajo na občinske posle, mora jih starešinstvo brez odloga, vsekakor pa predno preteče šest naslednjih mesecev, pozvati, da dostanejo svoje obveznosti v primerem roku, zapretivši jim z globo do 20 kron za slučaj, da ne bi držali naloženega roka.

Ako bi se ne odzvali temu pozivu, obvesti se o tem deželni odbor, ki bode postopal po določilih §§ 105—109.

§ 111. Vsak župan, ki izstopi iz službe, bo dolžan položiti račun za ono poslovno dobo, za katero se niso še pravilno potrdili računski sklepi.

Pri izročitvi, ki se izvrši v prisotnosti odposlanca deželnega odbora, bode moral odstopajoči župan izročiti tak račun z dotičnimi priglednimi listinami in pomočki vred svojemu nasledniku.

Vsaka postavka dohodkov in troškov mora biti pravilno krita z dotičnimi pomočki.

O izročitvi se sestavi poseben zapisnik v dveh izvodih, od katerih se položi eden v občinski arhiv, jeden se pa pošlje deželnemu odboru.

S tem se ne preminja obveznosti, predložiti računski sklep po namenu § 103.

Šesto poglavje.

O združljivih občin radi skupnega poslovanja.

§ 112. Svobodno je posameznim občinam istega političnega okraja združiti se radi skupnega opravljanja vseh ali posameznih opravil, nanašajočih se toliko na lastno (§ 25.), kolikor na izročeno (§ 26.) področje.

Sporazumljenje o načinu skupnega poslovanja je podvreči c. k. namestništvu, da je odobri dogovorno z deželnim odborom.

§ 113. Občine, ki nimajo sredstev, da bi izpolnole obveznosti, izvirajoče iz lastnega ali izročene delokroga, se bodo morale združiti, dokler bi obstajala ta nezmožnost potom deželnega zakona z drugimi občinami istega političnega okraja za skupno opravljanje vseh ali posameznih opravil.

Način skupnega poslovanja določiti je, zaslišavši udeležene občine, potom deželnega zakona.

Kedar bi deželni zbor ne bil sklican, se bode mogla ukazati združitve občin po prvem, ter se ugotovi način skupnega poslovanja po drugem odstavku tega paragrafa potom sklepa deželnega odbora, kateremu bode treba izposlovati Najvišje potrjenje.

Ako se posamezne občine ne spo-

LISTEK.

Ob Hublju.

Povest. Spisal Janko Bratina.

(Dalje.)

IX.

Naliv je bil tisto noč, a vstalo je vendar krasno jutro iz tega deževja.

Hubelj je narastel, penil se je še huje kot navadno, in ko je prišlo solnce in pogledalo sem preko struge, je bilo videti tisoče in tisoče vodnih kristalov, ki so pršali v zraku kakor bi veter sukal snežnike.

Vodovod na turbine so morali polovično zapreti, in struga, kjer je drvila preostala voda, je bila toliko bolj polna. Brv je bila sicer visoko nad vodo, a vendar je pršalo tudi do brvi, voda se je zaganjala visoko v zrak, kakor bi hotela pokriti vse dosegljivo površje.

Fida je bil ta dan še trezen, sinoči ni mogel izpod strehe.

Krpal si je ravno stare hlače, ko je prišel Ričl.

razumé radi porazdelitve troškov za skupno poslovanje, razsodi deželni odbor.

Sedmo poglavje.

O nadzorstvu nad občinami.

§ 114. Deželni zbor čuje po svojem odboru nad tem, da se premoženje in posestvo občin in njih zavodov ohrani nedotaknjena.

V to svrhu more deželni odbor zahtevati priobčenje starešinstvenih sklepov in more trjati od občin pojasnil in opravičenj, ter odpošiljati komisije ali posebne odposlance, da preiskavajo na licu mesta.

Pri izvrševanju te pravice ima isti, v slučaju potrebe, storiti umestne ukrepe.

§ 115. Nalog, katerega izda deželni odbor členom komisije ali odposlancem (§ 114., drugi odstavek), bode obsegal točno predmet njih poslov ter jim bode služil kot pooblastilo proti županu in županstvu oziroma starešinstvu.

§ 116. Župan bode moral dati komisijam oziroma odposlancem deželnega odbora vse potrebne ovedbe ter jim pustiti ogled spisov, ki se nanašajo na predmet njih posla.

Komisije in odposlanci smejo uplivati z vsemi razpoložnimi sredstvi, da se odstrané razkrite napake.

§ 117. Komisije oziroma odposlanci predložé deželnemu odboru svoja poročila o tem, kar so zapazili, ter izda deželni odbor dotične naloge.

Da se izvrše ti nalogi, kakor tudi vsako drugo naročilo, katero izda deželni odbor, vršéč svojo nadzorstveno pravico nad občinami, sodelovale bodo, kolikor bode treba, v to naprosene politične oblasti.

§ 118. Ako se je pregledovanje občinskega poslovanja izvršilo potom komisije ali odrejenecv deželnega odbora vsled okoliščin, katere je zakrivil župan ali člen županstva ali starešinstva, sme se jim naložiti povračilo komisijskih troškov.

Navodni troški pojdejo na breme dotične občine, ako bi se bilo izvršilo pregledovanje na prošnjo iste občine.

§ 119. Ako bi kaka občina zamenarila preskrbeti v letnem proračunu, da se pokrijejo po pravilih veljajočih zakonov vse potrebščine, katere padajo na občino, zlasti, ako bi se ne preskrbelo za pokritje svote, dolžne deželnemu zakladu na vrnilu predplačil, prejetih za svrhe javne koristi, ali, ako bi se ne bilo mislilo na pokritje denarnih sredstev, potrebnih za plačilo občinskih dolgov, izvirajočih iz zasebno pravnega naslova, ki se je spoznal gotovim po razsodbi sodnikov, ali pa utemeljenim na listini, ki ima izvršilno moč; ali, ako ne bi se preudarili zneski, potrebni zmagavati potroške, pripadajoče občini iz naslova, izvirajočega iz javnega prava, bode deželnemu odboru naloga, da v dotični ob-

Nekaj veselega je prišlo temu pijancu na umazano lice, ko je opazil zopet človeka, ki rad dá za žganje.

— Vrag, si je mislil, to bi bil gospod, to. Oni stiskavec ni niti senca proti temu.

— No, Fida, ali imaš še kaj za žganje?

— Ni, dosti ni. Če bi se dalo kaj zaslužiti, bi že rad storil, gospod, saj veste, da znam molčati.

— Bo, a molčati boš moral, kakor zid.

Ričl je že mislil opustiti svoj naklep, a zopet je zmagala maščevalnost in ono razžaljeno samoljubje.

— Bo, ti rečem, in še danes, a zagotoviti mi moraš, da boš molčal.

— Gospod, ali sem baba, ali kaj?

— Ne, a tu se gre za življenje.

— A?

Fida se je vstrašil, ni si mislil, da bo kaj tacega.

— Vidiš, če boš molčal, se dogovoriva, za žganje ti ne bo manjkalo. Ko-

čini dogovorno z namestništvom naloži primerno doklado na neposredne davke (§ 93, točka prva) ter ukrene, da se taka doklada iztirja, in iztirjani zneski uporabijo v poravnanje dotične občinske obveze.

Dopisi.

Iz Sv. Križa, 26. januarja. — (Izjava in pojasnilo.) — Odkar mi je vrli tovariš doposlal „Sočo“ z dne 31. decembra m. l. ter me tako opomnil na dopis z Vipavskega, ni mi dopuščalo zdravstveno stanje odgovarjati na napade na mojo osebo. Zdaj, ko se čutim dovolj zdravega, hočem zvesto pojasniti o meščanski straži, da bode jedenkrat konec neopravičenim napadom zdaj na to, zdaj na drugo stran. Ni res namreč, da bi bil prišel kriški tajnik, tako me naziva g. dopisnik, na misel, ustanovili v Sv. Križu gardo.

Resnica je, da podpisaneec je le moral izvrševati kot tajnik starešinstvene sklepe (in to še iz dobe pred razkolom, ko ni bilo pri nas dveh strank po sedanjih modi) po naročilu g. župana — bodisi sedanjega, bodisi njegovega prednika.

Niti novi načrt o obč. redu, proti kateremu se protestira od vseh strani, ne priznava obč. tajniku take oblasti, kakoršno mi predpisuje g. dopisnik. Že to samo spodbija trditev g. dopisnika, da bi bil tajnik ustanovil gardo, katere sicer ni treba ustanovljati, kajti obstajala je že okoli 500 let. Ustanovil jo je bil skoro gotovo zadnji goriški grof Lenard, ko je l. 1482 ukazal grofu Thurnu utrditi Sv. Križ radi ponavljajočih se turških napadov. Prvotni namen naše straže je bil torej znamenit in koristen, kajti Sv. Križ je bil na vzhodu Goriškega in je branil pot proti glavnemu mestu. Tudi potem, ko je prišlo Goriško pod Avstrijo, igrala je naša straža gotovo še važno vlogo, kajti miru in varnosti ni bilo v deželi naši že dolgo vrsto let. Mesto jednega sovražnika je dobila Goriška dva, Turka in Benečana. Poslednji so bili deželo tudi posedli; tudi Sv. Križ se jim je moral udati po trdem boju. Šele močnejša cesarska vojska je zamogla Benečane zopet pognati iz naših krajev; nekatere kraje v Furlaniji pa so obdržali stoletja.

Od tedaj obstoji meščanska straža,

likor hočeš, deset, dvajset, petdeset, tudi sto goldinarjev boš dobil, a prvo: molčati. Prizezi mi, da boš molčal.

In Ričl je starcu narekal neko besedilo, koje je oni govoril za njim.

— Dobro, sedaj zapri duri, da naju nikdo ne bo slišal.

Fida je zapahnil vrata, potem pa poslušal.

— Koliko hočeš, da spraviš tega škrica vstran, da ga ne bo nikdar več nazaj.

— Gospod, jaz nisem ubijalec; Fida se je ves tresel.

— Molči in ne bodi šleva! Koliko hočeš, za žganje dobiš. Imaš petdeset zadržati, govori?

— Sto, odgovoril je Fida, pa naj bode.

Žganje je zapeljalo njegovo vest, nič ni videl drugega kot frakeljčke in zopet frakeljčke.

— Dobro, dobiš jih. Deset koj sedaj. In dal mu je desetak.

— Torej nocoj zvečer, ali že prej,

katere pomen se je zgubil tekom stoletij. Zgubila pa je bila tudi svojo uniformo in svoje orožje; obdržala pa je svojo zastavo iz 17. stoletja. Nastopala pa je le ob procesiji za Veliko noč in sv. R. Telo.

Ko se je bil pred blizu 10 leti ostrelil jeden gardistov s staro svojo puško, prišla je zadeva c. kr. oblastvom v roke, in te so hotele gardo zatreti iz varnostnih obzirov. Ko se je bivši g. župan branil dovoliti nastop pri prvi priliki, imel je nevedčnosti dovolj. Vsled tega so vložili gardisti občinarji, dosluženi vojski prošnjo na starešinstvo, da naj se jim izposluje boljše, varno orožje in uniforma ter naj se popravi stara zastava. Starešinstvo je ugodilo prošnji — proti volji tajnikovi, kateri je vedel, da se mu s tem nalaga mnogo truda ter je pojasnjeval pri starešinstvu, da bode preuredba stala mnogo denarja, da bode težko doseči dovoljenja itd. Zastonj je bila vsaka beseda in to tembolj, ker je bilo znano, da so uniformovane meščanske garde tudi na Kranjskem n. pr. v Krškem, Novem mestu, Kostanjevici i. dr.

Kot tajnik pa sem moral lotiti se dela, da se izvrši starešinstveni sklep. Ali bi bil g. dopisnik mogel drugače postopati? Kako? Ker se je zadeva zavlačevala, imel je bivši župan g. Terpin in jaz kot tajnik nemalih neprilik, kajti sumničilo se je naju, da sva zadevo pokopala.

Konečno je prišlo potrjenje novih pravil, ki se strinjajo z določbami zakona o črni vojski, h kateri spada tudi meščanska straža. Vsled tega ima tudi zopet svojo veljavo in praktično vrednost, posebno v slučaju sklicanja črne vojske. V tem slučaju bi opravljal meščanska straža kot celota posel, katerega bi ji določil najvišji poveljnik. O kakem „razsvetljenju večerne zarje delovanja“ sedanjega starešinstva in županstva po preuredbi meščanske straže mora biti govora le z ozirom na temne kote dopisnikovih možgan.

Kolikor je meni znano, imajo vse meščanske straže nemška pravila, slovenskih nisem mogel dobiti, če tudi sem se bil obrnil po nje na Kranjsko in Štajersko. Dobil sem jih konečno šele na Češkem — a nemška — potrjena v novjšem času. Ministerstvo pa je samo utisnilo v pravila, da poveljstveni jezik

ko te nikdo ne opazi, zažagaj ono brv od spodaj. Do osme in pol mora biti. Veš kje? Brv tu doli za tovarno. Boš? Do osmih in pol, ker drugače te zadušim, človek!

Fida se je ves tresel, bal se je tega človeka sedaj, a ko je pogledal na desetak v roki, so ga minuli vsi premisleki.

— Si si zapomnil?

— Ja, bom.

— Sedaj odpri.

Fida je odprl duri in Ričl je odšel oprezno proti domu.

Ta čas je Poznik zasnubil pri Baumovih Fani.

Dekle je bilo vse srečno, ni vedelo, kaj bi začelo, ko jo videlo, da se papa ne protivi, da je zadovoljen.

— Hvala ti, papa, hvala, in oklenila se ga je, a ga zopet izpustila in hitela k materi.

(Dalje pride.)

je oni avstrijske vojske. Ako trpe vsi nenemški narodi v Avstriji, da je poveljstveni jezik v vojski nemški, ne more si pomagati niti naša straža, nego da se je vklonila visokemu ukazu. Sicer pa je vsa uredba naše straže skozi in skozi slovenska; tudi novo naročeni pečati so na prvem mestu slovenski, šele na drugem nemški. Sicer pa obstoji sklep, da se uvede slovenski komando hitro, ko bo vojni ministersvo v to privolilo. Ako ima katera meščanka straža nenemški komando, imela bo tudi naša slovenski. Kaj hočeš še več? Z glavo skozi zid pač ni mogoče.

Sumničenje, da bi bil hotel podpisane z meščansko stražo ali tudi s čim drugim uvajati nemščino, propagirati svetovno klerikalne ideje itd., zavračam z zaničevanjem, kajti v svojem življenju sem dal že toliko dokazov o svojem slovenskem nacionalizmu, da me g. dopisnik težko kdaj prekosi; želim pa mu, da bi toliko zlih posledic ne imel za njega njegov slovenski nacionalizem, kakor je imel moj za mojo osebo. Ako bi ne bilo na poti mojega slovenskega nacionalizma, gotovo bi danes ne bil ubogi ljudski učitelj, ki se mora ukvarjati še z obč. tajništvo, ako hoče preživljati svojo družino, kateremu bi niti ne trebalo po listih zavračati neopravičene napade, ampak bi bil dobro plačan c. kr. uradnik. No, zdaj pa imaš plačilo, da ti podtika vsakovrstnih dejanj proti slovenskemu nacionalizmu dopisnik, ki sam še sploh niti pokazal ni, kaj sploh je in kaj hoče biti. Kaj doživel sem na svetu! V spomin mi prihaja V. Vodnikova basen „Sraka in mlade“.

Konečno pa še par besedi o svojem poslovanju kot tajnik. Vsi gospodje župani, katerim sem opravljal službo obč. tajnika, mi morajo priznati, da nisem skušal vplivati na njih delovanje drugače nego v zmislu obč. reda in veljavnih zakonov. V dolžnost svojo pa sem si štel pri raznih prilikah, zagovarjati dejanja županova in starešinstvene sklepe, če tudi za svojo osebo se večkrat nisem strinjal z dotičnimi sklepi. Iz tega sklepa marsikdo krivično, češ, tajnikovo delo je to in ne županovo in starešinstveno, in odtod izvirajo tudi marsikateri napadi, kakoršnih jeden je tudi v „Soči“ 31. dec.

Peter Medvešek,
nadučitelj in obč. tajnik.

Iz biljanske občine, 28. jan. — (Izv. dop.) — Je-li še kje na Goriškem katera občina, kjer bi bilo vse mirno in složno brez vsakega strankarskega razpora? Menda ne. V Gorici so zaneti plamen razpora in od tam se je razširil po celi deželi do zadnje gorske vasice. Tudi pri nas se je vgnjezdilo strankarstvo, ki se razvija posebno o času, ko se bližeje volitve novega občinskega zastopa. A ne, da bi si stali nasproti „klerikalci“ in „liberalci“, nazadnjaki in naprednjaki; kaj še! Naši stranki sta se izcimili iz domačih razmer, sta osebni in nestvarni: županova in protižupanova stranka. Sedanji župan, ne vemo zakaj, se hoče po vsakem načinu na krmilu ohraniti, in nam, njegovim nasprotnikom, ne gre nikakor v trdo butico, zakaj se mož tako sili in vriva, ko je vendar znana stvar, da je županska služba brezplačna, združena z mnogimi zamudami in nadležnostmi, za katere se slednjič žanje samo črna nevaležnost. Je-li res njegova požrtvovalnost tako velika, da prezira vse drugo ter se vspenja po častni službi samo za to, ker mu gre edino za blagor občine? Hm! skoro bi rekli, da ne. Kdor hoče sveto služiti svetej stvari, hodi po ravnih potih in se poslužuje poštenih, zakonitih sredstev v dosego svojega namena. Pri nas se pa ne godi tako. — Dne 12. t. m. je županstvo objavilo, da so v občinskem uradu razgrnjeni imeniki volilcev, da jih v dobi 4 tednov vsakdo lahko pregleda in proti njim poda svoje ugovore. Za vložbo ugovora pa je odločen obrok do 28. t. m., torej 16. dan po razglasu. Po tem dnevu je še dovoljeno pregledovati

imenike, a pomagati si nihče več ne more, tudi če zapazi Bog ve kako napako v imenikih. Je-li to v zmislu zakona? Gotovo ne! mariveč je očitno kršenje zakona, ker so po tem razglasu vtesnjene pravice volilcev. Ta svoje-vlastna naredba je vzbudila med volilci opravičen sum, da imeniki niso taki, kakoršni bi morali biti, drugače bi se županu ne mudilo, pred časom zaključiti reklamacijsko dobo. Sicer pa se godi v občini še marsikaj drugega, kar jasno kaže, da je županu vse na tem, da obsedi še eno dobo in dokler bo mogoče, na županskem prestolu. Zato razsiple obljube na vse vetrove, katere izpolni o — sv. nikoli. Še celo Fojancem in katerim do sedaj ni bil posebno naklonjen, začel se je dobrikati, obetuje jim razne poti, mostove, vodnjake in Bog ve še katere ugodnosti, kakor bi imel na razpolago najbogateje zaklade v založbo dotičnih stroškov. — Cesta Dobrovo-Vipolže, to je glavna limanica, na katero se love kalini v volitvene svrhe in raznašaje in obrekuje moze nasprotnne stranke kakor nasprotnike iste ceste, trudijo se najeti agitatorji izpodrinuti njihovo veljavo in zbegati volilce ter pregnati jih na županovo stran. — Noben razumen mož v občini ni nasproten omenjeni cesti in morda najmanje listi, kateremu se to posebno oponaša; a gotovo je tudi to, da je ne bo grešil ni sedanji, ni bodoči, ni kateri koli župan brez izdatne državne in deželne pomoči in da se na tako vabo love tumpci, pa ne razumni volilci. Naše ljudstvo je razumno in presodi moze po njihovih dejanjih. V poslovni dobi sedanjega občinskega zastopa, pod sedanjim županom, vgnjezdil se je razpor, razvile so se neznosne razmere v občini. Mi pa želimo miru, želimo, da se poblažijo razmere in da se s složnim sodelovanjem vseh dobromiselnih pospešuje blagor občine in njenega prebivalstva. Kdor se vsiljuje, ni za nas, kdor seje veter, tega naj o volitvi podere vihar in ga popiha iz zboru, v katerem ni na svojem mestu.

Predragi rojaki in volilci! Ne dajte se slepiti brezvestnim agitatorjem; ne verjemite nedosegljivim njihovim obljubam in lažem, katere ne nameravajo nič drugega nego vzeti zaupanje tistim, kateri je v resnici zaslužijo. Pomislite dobro, koliko razdora, sovraštva in prepira smo imeli v naši občini tekom zadnjih let! Kje je iskati izvir, dobro veste! Mi potrebujemo miru, javnega reda in resnega dela. Stopite torej pogumno na volišče in glasujte s v o b o d n o, kakor se spodobi zavednim državljanom, ne z ozirom na prazne obljube, obrekovanja in grožnje, ampak po svoji vesti in po svojem prepričanju, da dobimo takega župana in take zastopnike, kateri bodo nesebično in nepristransko delovali edino občini in domovini v blagor. V to pomozi Bog in sreča junaška!

Več posestnikov-volilcev.

Politični pregled.

Državni zbor.

V pondeljki seji je odgovoril baron Gautsch na interpelacijo krščanskih socialcev zaradi napada na presv. evhristijo v „Alldeutsches Tagblattu“. Ministerski predsednik je rekel: „Kar se tiče omenjenega grdenja enega glavnih naukov katoliške vere, moram naglašati, da državne oblasti katoliški cerkvi niso kratile zakonsko zajamčenega varstva. Proti odgovornemu uredniku se je zaradi te izjave, katere ni mogoče dovolj grajati, 4. decembra m. l. uvedlo kazensko postopanje in se zaprosilo zbornico, da izroči urednika sodišču. Da se razširjajo taki članki, ne more biti odgovorna vlada. Napaka, katero čutijo razne stranke in tudi vlada, je ta, ker se v obliki vprašanj v zbornici imunizira lahko razširjenje takih spisov. Vlada bo v takih slučajih uporabljala zakone, ker je veljavnost zakonov pogoji za razvoj države in družbe ter za zaupanje do državnih oblastij. Na vprašanje poslance Doberniga zaradi uporabe avstrijskega vojaštva pri volitvah na Ogrskem je rekel baron Gautsch, da je vojaštvo zakonito upravičeno vzdrževati red in varnost v državi poleg brambe proti z-

nanjim sovražnikom. Stroške pri uporabi avstr. vojaštva za volitve na Ogrskem ho morala plačati Ogrska. Dalje je Gautsch odgovoril Maliku, da so vesti o intervenciji Avstrije na Ruskem neresnične. V sredo je poslanska zbornica dokončala podrobno debato o zakonskem načrtu glede državne podpore v olajšavo bude po ujmah prizadetemu prebivalstvu, in je bil ta zakonski načrt vsprejet v vseh treh branjih. Zbornica prešla je k drugi točki dnevnega reda, namreč k zakonskem načrtu glede dovolitve kontigenta novincev. Prihodnja seja bo v pondeljek.

Ogrske zadeve.

Po porazu, katerega je doživela liberalna stranka pri državnozbornskih volitvah na Ogrskem, ki je postala iz večine manjšina, ni preostalo ministerskemu predsedniku profu Tiszi nič drugega, nego da poda svojo ostavko. In to je tudi storil v sredo, ko je bil sprejet od cesarja. Ostavke pa ni podal sam ministerski predsednik, ampak podali so jo z njim tudi vsi ostali ministri. Grof Tisza se je baje izrazil proti neki osebi, da ni dvoma, da ne bi bila njegova ostavka sprejeta. Da je imel prav, dokazuje dejstvo, da je prišel na Dunaj grof Julij Andraszy, ki utegne najbrže postati Tiszov naslednik, ako ne bo de Wekerle, ki je bil že ogrski ministerski predsednik.

Ruski poslanik v Rimu.

Ruskim poslanikom v Rimu je imenovan doseđanji pravosodni minister Muravjev.

Dogodki na Ruskem.

Na Ruskem se povsod vrača zopet mir. To morajo priznati tudi oni listi, ki so v strašno pretiranih barvah slikali gibanje zapeljanega delavstva na Ruskem kot splošno revolucijo. Te liste ni danes prav nič sram priznati, da je bilo v Petrogradu dne 22. januarja ubitih le 96 oseb, dočim so v svojih izmišljenih poročilih z debelimi črkami prvotno nanznanjali svetu, da jih je bilo ubitih 3000. Ruska vlada skrbela je vedno za delavske sloje, posebno so ti pri srečanju, ki je plemenitega srca. Zato pa je car tudi dovolil, da je prišla k njemu v tork deputacija delavcev, obstoječa iz 32 članov, katero je car sprejel z besedami: „Zdravstvujte rebjata“ (otroci), na kar so prišleci odgovorili s klicem: „Zdravstvujte Vaše Veličanstvo!“ Nato je imel car na deputacijo ta-le nagovor:

„Jaz sem Vas pozval semkaj, da slišite moje besede iz mojih lastnih ust ter jih priobčite vašim drugom. Prišlo je do obžalovanja vrednih dogodkov z vsemi žalostnimi in neizogibnimi posledicami, ker ste se pustili zavesti in prevariti od izdajalcev in sovražnikov naše domovine, ko so vas isti pozvali, da odpošljete meni prošnjo o vaših potrebah. Ti ljudje so provzročili s tem upor proti meni in moji vladi, ker so vas prisilili, da prenehate z delom in to v času, ko morajo vsi pravi Rusi delati, da zamoremo našega trdovratnega sovražnika poraziti. Ustaja in uporne demonstracije zavajajo vedno množico do nemirov, ki bodo od svoje strani vedno prisilili oblastnije, da rabijo orožje, vsled česar padejo potem tudi nedolžne žrtve. Vem, da življenje delavca ni lahko; mnogo je treba še organizovati in poboljšati; toda potrpite! Vi veste, da je treba biti nasproti mojim pravim, da je treba imeti obzira glede na naše industrialne razmere — a da meni pojasnite Vaše potrebe potom uporne množice, to je zločin.“

Skrbe za blagor delavcev hočem podvzeti mere, da storim vse možno za zboljšanje njihove usode ter da jim zavarujem zakonito pot, po kateri se bo njihove zahteve preiskovalo. Zaupam na lojalna čustva delavcev in na njih vdanost do mene ter jim njihovo hudobijo odpuščam. Povrnite se na Vaše delo ter vršite z Vašimi drugimi svojimi dolžnostmi, da Vam pomaga Bog!“

Provzročitelji nemirov v Rusiji.

Ruski list „Novoje Vremja“ priobčil je te dni senzacionalno vest, da je ruski vojni minister prijel te dni to-le brzojavko: „Londonski dopisnik brzojavlja, da je japonska vlada razdelila med ruske revolucionarje in socialiste 18 milijonov rubjev, da bi organizovali povsodi širom države splošne nemire. Nameravalo se je uničiti vse pomorske zavode, onemogočiti, da bi se baltiško in črnomoško brodovje odpravilo na Daljni Vztok, prepričati, da bi se generalu Kuropatkinu pošiljala ojačenja in provijant, in tako rusko vlado prisiliti, da sklene mir, neobhodno potreben Japonski, nahajajoči se že na robu banquerota.“

Ruski pisatelj Maksim Gorki.

Ruskega pisatelja Maksima Gorkija, katerega so zaradi zadnjih dogodkov zaprli, izpustili so iz zaporu.

Rusko-japonska vojska.

Kakor smo že poročali v prejšnjih številkah našega lista, vršili so se minule dni v Mandžuriji boji, kojih izid pa ni prinesel ne jedni ne drugi stranki posebnih uspehov, kakor je spoznati iz poročil vrhovnih poveljnikov bojujočih se armad. Japonofilski listi so sicer poročali o velikanskih izgubah na ruski strani, a vsa ta poročila izkazala so se za popolnoma pretirana. Danes je le to gotovo, da so si obdržali bojujoči stranki vsaka svoje pozicije in da so Rusi ostali vedno na levem bregu reke Hunho.

General Kuropatkin je poslal to-le poročilo: 28. t. m. ob 7. uri zvečer so Japonci na obeh straneh železniške proge zopet pričeli z ofenzivo, a so bili že čez eno uro prisiljeni, se zopet umakniti. Na naši strani je bilo ranjenih 35 mož, ubiti pa so bili trije.

Istočasno je sovražnik prodiral po mandarinski cesti proti Sandiozi; toda tudi tukaj so Japonci morali prenehati z ofenzivo. Zvečer ob 1/26 uri smo se odločili za napad na Santajce in Labataj, vzhodno od Sandepa; najprvo je jela naša artilerija obstreljevati japonske pozicije, na to smo prešli k naskoku in popolnoma osvojili Santajce. Zavzeli smo tudi večji del vasi Labataj. Naši vojaki so se borili izborno. Naše izgube so bile neznačne. Ob mraku so se naši oddelki, ko so izvršili dano jim nalogo, zopet umaknili v Čuandi in niso več dalje zasledovali Japoncev.

„New York Herald“ se javlja iz Seula, da se nahaja 20.000 Japoncev s primernim številom artilerije na potu v severno Korejo. Zatrjuje se, da je ta vojska namenjena za Vladivostok.

Poročilih iz Glasgova je ruska vlada baje naročila na Angleškem dve veliki oklopnici, katerih zgradba bo trajala dve leti.

Kakor poročajo iz Tokija, je maršal Ojama brzojavil tja, da se vrše v Mandžuriji vsaki dan manjši boji. Rusi so začeli zopet ofenzivo ter napadajo Japonce na levem krilu. — General Kuropatkin pa je brzojavil carju dne 1. t. m., da so Japonci v noči od 31. januarja napadli vas Čantanhenan, ki leži na levem bregu reke Hunho. Japonci so vas najprej zavzeli, a potem so jih Rusi zopet zapolnili iz vasi, pri kateri priliki so imeli Japonci velike izgube.

Domače in razne novice.

Umrli je dne 26. jan. t. l. v Mavhinjah č. g. vikar Anton Keber, ki je živel v zadnjem času v pokojih. Rodil se je v Vipolzah v Brdih dne 25. avg. 1825, v mašnika je bil posvečen dne 21. sept. 1852. Pogreb je bil v soboto dne 29. januarja. Služboval je dolgo vrsto let v Mavhinjah. Svetila mu večna luč!

V sredo po noči je umrla v Gorici gospa Rozina Poniž, rojena Pošćić, soproga upokojenega vadničnega učitelja g. Benedikta Poniža. Pokopljejo jo danes popoldne ob 2 uri.

Umrli je v Gorici gospodična Pavlina Slokar, kandidatinja 3. tečaja na ženskem učiteljsku. Truplo pokopnice prepeljali so na domače pokopališče v Lokavec pri Ajdovščini.

Imenovanja. — Tržaški namestnik imenoval je okrajnim komisarjem namestništvenga koncipista v Pulju g. Karola Lusina za Poreč, in namestništvem koncipistom g. barona Karla Bourgnignona za Pulj.

Osebnost. — Okrajni komisar v Poreču gospod dr. Franc Skabernec je prideljen v službovanje naučnemu ministertvu.

Za „Šolski Dom“ je došlo našemu upravnistvu: A. Breščak, trgovec v Gorici namesto vstopnine k plesu v „Trgovskem Domu“, h kateremu ni bil „po pomoti“ vabljen 5 K; Zorko Melhijor, kaplan in posestnik v Cirkovcah pri Pragarskem 8 K. — Srčna hvala!

Preplače za „Šolski Dom“ za S. Gregorčičevo knjigo „Job“ so poslali naslednji rodoljubi in dobrotniki: Rajčević Franc, župnik v Cerknici 60 v; Nekdo v Gorici 1 K 40; Ivančič Ivan, nadučitelj v Kredu 1 K 10 v.

Iz Boyca se nekdo pritožuje v zadnjem listu „Gorice“ o neverjetnem starešinstvenem sklepu na Žagi, vsled katerega se nalaga 300% občinska doklada od vina, ter se čudi, kako je mogoče deželni odbor oni sklep odobriti kljub izjavi županstva, da starešinstvo ni mislilo staviti tako visokih doklad, marveč da sloni oni sklep na pomoti.

Temu nasproti smo poizvedeli iz kompetentnih krogov, da je starešinstvo res sklenilo naložiti 300% doklado na vino za občino Žaga, da je bil sklep formalno povsem pravičen in postavno razglašen, in ker ni bilo od nobene strani proti njemu nobenega ugovora, ga je moral dež. odbor odobriti in c. kr. finančnemu ravnateljstvu v Trstu v potrjevanje predložiti. Deželnemu odboru seveda ni bilo tačas znano, da se je občina pogodila v ljub tej visoki nakladi s krčmarji za znesek 150 K (beri sto in petdeset kron), kateri bi imeli prizadeti obrtniki plačati v občinsko blagajno za upravno leto 1905 od doklad oziroma naklad na vino, meso, žganje in pivo; naročil je pa, da morajo pobirati doklade na vino in meso tudi na Žagi, kakor povsod drugod, finančni organi, kar se vrši brezplačno. To pa ni bilo gospodom krčmarjem po godu, zato se je županstvo obrnilo na c. kr. finančno ravnateljstvo v Trstu s prošnjo, da odpove finančni pobiranje občinskih doklad, ker se je občina pogodila s krčmarji za 150 K. Toda proti temu se je uprl dež. odbor, kajti občina mora dobiti po tarifu 446 K — in to velja menda za Žago — pri dokladi 300% pogojni znesek, ako se potoči na Žagi celo leto le 11 hl vina, ne oziraje se na pivo, meso in žganjine. Šele sedaj je spoznalo starešinstvo svojo zmoto ter sklenilo, da naj se uvede le 50% in ne 300% doklada, čemur se ne bodo ustavljali deželni odbor, dasi je ta doklada za Žago, ki nalaga posestnikom 90% doklade na izravne davke, vsekako preizkušnja.

Dopisnik naglašja tudi, da se godi hudo obrtnikom tam, kjer nima financa sedeža, ker morajo naznanjati vse finančni, kar je spojeno z zamudo časa, ter trdi, da imajo prizadeti obrtniki še druge sitnosti. Na to opominimo, da je v obče vsaka taka preosnova sitna za upravo in obrtnike, posebno začetkom, dokler ne pride vse v pravi tir in se ne uredi vse tako, da odgovarja vsestranskim tožadnim zahtevam. Treba nekoliko potrpljenja, in kjer bi se delale našim prizadetim obrtnikom neopravičene krivice ali sitnosti, naj se dotični oglašijo pri poslancih, ali odbornikih, ali deželnem odboru, kateri bodo gotovo skrbeli za to, da se vse odstrani, kar ne služi namenu in provzročuje le — neprilike. Opomniti pa moramo, da so donasale deželi naklade na pivo pred tremi leti le 11.000 K (pri nakladi 1 K od hl), a za leto 1904 je prišla dežela za te naklade uže 46.200 K, in za letos se ji je ponudilo celo 58.000 K (pri nakladi 170 K), kar kaže, da užitina nese. Zato je sprejela dežela te naklade v lastno režijo, in vsi prijatelji ljudstva morajo delati na to, da se namera pošteno izvede, ne da bi se s tem delalo našim obrtnikom sitnosti.

Da je to v korist občini in občinarjem, kaže najjasneje slučaj, ki ni slučaj, na Žagi.

„Primorski Gospodar“. — Tako se imenuje novi list, katerega je začel izdajati in uredovati s pomočjo visoke vlade gosp. Anton Štrekelj, državni poštovalni učitelj kmetijstva v Gorici.

Namen lista je pospeševati kmetijstvo v slovenskem Primorju. Izhajal bo v začetku in polovici vsakega meseca na jedni tiskani poli ter v obliki osmerke. Naročnina znaša za celo leto 2 kroni ter se pošilja na upravo „Primorskega Gospodarja“ v Gorici pri rdeči hiši št. 7.

V sredo je izšla prva številka tega lista, ki se tiska v „Narodni Tiskarni“ in ki ima to-le vsebino: 1. Kmetovalci; 2. „Primorski Gospodar“; 3. Naša dežela in sadjarstvo; 4. Kako cepiti in kaliti ameriške kolče?; 5. Kmetova opravila meseca februarja; 6. Dopisi in poročila; 7. Gospodarske drobtinice.

List je opremljen z raznimi podobami. Da je bilo takega lista pri nas potrebno, o tem ni pač nobenega dvoma, zato se je pa nadejati, da posežejo naši kmetovalci pridno po njem, kar jim ne bo posebno zaradi tega delalo nobene težkoče, ker je cena listu tako nizko postavljena, da si nižje ne moremo misliti. Zunanja oblika lista je vseskozi lična.

Zdravstveno stanje v Gorici. — Zdravstveno stanje v Gorici bilo je v minulem mesecu skrajno slabo. Umrljivost pa tako velika, kakoršne ljudje ne pomnijo. Umrlo je namreč tekom meseca januarja 116 oseb. Posebno hudo je razsajala influenza, ki pa ni bila tako splošna, kakor je bila leta 1891, a je vendar leta 1891 v mesecu januarju, ko je razsajala influenza najhuje, umrlo le 96 oseb. Goriške bolnišnice so še vedno prenapolnjene. V bolnišnici usmiljenih bratov nahaja se sedaj 266 oseb.

Kolesarsko društvo „Gorica“ v Gorici priredi plesni venček jutri 5. februarja v veliki dvorani Trgovskega

doma. Pričetek ob 8. in pol zvečer. Promenadna obleka. Kolesarji v kolesarski opravi. Vstopnina K 3. Dame proste. Med počitkom se bode vršila kolesarska dirka v dvorani. Ker je morebitni dobiček namenjen za proslavo desetletnice društvenega obstanka z veliko ljudsko veselico, se preplačilom ne stavijo meje. Kdor ni dobil vabila, naj blagovoli pri vstopu obrniti se do odbornikov. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor

Ukradeno kolo. — Ivan Tomažič z Vrhpolja pri Vipavi pripeljal se je na svojem kolesu po opravkih v Gorico. Po dokončanih opravkih podal se je v krčmo, nahajajočo se na Travniku v hiši št. 21. Kolo pa je pustil na dvorišču. Ko se je v krčmi okrepčal in se je hotel zopet vrniti s kolesom domov, ni ga več bilo na dvorišču.

Nesreča. — V sredo igrali so se otroci na dvorišču krčmarja Alojzija Bensa blizu Soškega mosta. Dvorišče se nahaja ob bregu Soče, ki je tam jako strm in skalovit. Dveletna hčerka krčmarjeva padla je med igranjem na neko skalo in sicer na glavo tako močno, da je kmalo potem izdihnila svojo dušo.

Nesreča. — Jože Kocijančič iz Neblega vračal se je v terek na lastnem vozu iz Kormina proti domu. Ne daleč od Kormina pa se mu je konj splasil, in Kocijančič padel je na tla ter se je pri ti priliki tako močno ranil na glavi, da so ga morali prenesti v korminsko bolnišnico, kamor so poklical duhovnika in zdravnika. Kocijančič se nahaja v nevarnem stanju.

Nastanjenje vojakov v Gorici. — V večerajnji seji mestnega starešinstva je bil sprejet predlog, da stopi mestna uprava v dogovor z g. Andrejem Percotom iz Ločnika zaradi nakupa nekega zemljišča, ležečega Pod Turnom, kjer naj se sezida vojašnica za konjenike, ki pridejo v Gorico prve dni meseca aprila.

Dim ga je zadušil. — Na Trnovem našli so v lastni čimnati 74 letnega Tomaža Vouka. Ko so odprli vrata, zapazili so v čimnati strašen dim, na postelji pa mrtvega Vouka, ki je bil nekoliko opečen. Postelja je deloma zgorela. Sodi se, da je Vouk, ki je bil strasten kadilec, nehote s pipo provzročil ogenj.

Za župana v Sežan je bil izvoljen g. Fran Stofa, posestnik in trgovec. Za podžupana pa sta bila izvoljena gg. Polley in Rožič.

Desetkronski zlati ponarejeni. Zadnji čas prišli so na sled ponarejenim desetkronskim zlatom, ki se prav težko razločijo od pravih.

Resolucija, sprejeta na občnem zboru političnega društva „Edinost“ v zadevi slovenskega vseučilišča se glasi: „Občni zbor in javni shod, sklican od pol. društva „Edinost“ na 29. januarja 1905 v Sokolovo telovadnico v Trstu, pozivlja vse slovenske poslance, naj nikdar ne privolijo v samolaško vseučilišče v Trstu in naj sedanjí moment porabijo v to, da se tržaškim Slovincem preskrbi v Trstu slov. ljudsko in srednješolstvo, zlasti pa trgovsko in obrtno.“

Ogenj. — Te dni nastal je ogenj v neki sobi okrajnega sodišča v Pazinu. V istem poslopju stanuje tudi okrajni glavar g. Ivan Šorli, katerega stanovanje je bilo v nevarnosti. Posrečilo se je, da so ogenj pogasili pravočasno.

Devetdesetletnico svojega rojstva obhaja danes škof Josip Juraj Strossmayer. Mi se danes pridružimo želji drugih Slovanov, naj ga Bog ohrani še do skrajne meje človeške starosti.

Italijanska univerza in naš cesar. — Tržaški „Independent“ poroča, da je ministerski predsednik Gautsch izjavil se proti poslancema italijanskega kluba, Malfattiju in Rizziju, da ne bo nikdar rešil vprašanja italijanskega vseučilišča na podlagi § 14. temveč da prepusti poslanski zbornici to rešitev. Nadalje jima je rekel, da dokler živi naš cesar, ne dobe Italijani v Trst svoje laške univerze.

Shod slovenskih časnikarjev na Volovskem od 14.—16. maja ima sledeči glavni spored: V nedeljo 14. maja zborovanje, potem ogled mesta, zvečer zabava; v ponedeljek nadaljevanje zborovanja, popoldne vožnja po morju; v torek izlet k Plitvičkim jezerom. Pri zborovanju se bo razpravljalo: O dolžnosti pričevanja urednikov, poročilo o organizaciji. Pristopnina 15 K.

Želje finančne straže. — Odposlaništvo avstrijske finančne straže je bilo 31. m. m. pri predsedniku drž. zbora grofu Vetterju in pri načelnikih političnih strank. Prosil so, naj se izdajo novi predpisi in razveljavijo oni iz l. 1843. Nadalje so prosili, naj bi bilo napredovanje v službi urejeno boljše in naj bo finančna straža enako vredna z dunajsko državno policijo in z orožništvom. Odpravi naj se skegatajna kvalifikacija, odpravi zapor za služ-

bene prestopke itd. Poslanci so obljubili, da bodo upoštevali želje finančne straže. Popoldne istega dne je bila deputacija pri finančnem ministru dr. Kozlu.

Mraz. — Kakor beremo v celjski „Domovini“, imajo v Celju in njega okolici skoro vsak dan 22 stopinj pod ničlo. Savinja je zamrznjena čez in čez od Polul pod Celjemo pa do Laškega.

Nova ženska obrt. — Neka namestništvena okrožnica naznanja, da se kandidatinje, katere so dokončale kako žensko izobraževališče, lahko posvete farmaceutički službi.

38. slua je povila te dni v Baringenu na Češkem soproga Jožefa Ströer, administratorja neke banke. Ströer, ki je v tretje oženjen, je star 71 let, soproga pa 46.

Smrt ruskega ogleduha. — Kako je umrl neki junaški ruski ogleduh, o tem pretresljivo poroča neki list. Moža so dobili med japonskimi četami; priznal je, da je bil Kuropatkinov ogleduh ter bil obsojen na smrt. Akoravno so besede sodnika Hamana globoko zadele Rusa Rijabova, vendar njegov obraz ni kazal nikake prepadenosti. Ko je bilo končano, je dejal jako razločno: „Jaz sem zadovoljen!“ Malo dni potem so ga imeli ustreliti. Rijabov je stal ob nekem drevesu v ozki dolinici, ki so je mejile od vseh strani visoke skalne stene. Štirje vojaki so stopili nasproti njemu. Navzoči so bili sodniki, da nadzorujejo izvršitev obsodbe. Poleg njih se je zbralo še več radovednih vojakov in civilistov, ki so hoteli videti kako umira Rus. Obsojenca je pozval poročnik Fugita, naj poklekne ob drevesu. Z njegovih rok so mu vzeli vezi. „Smem li moliti k svojemu Bogu?“ je prašal klečeči poročnik. Ta mu je rade volje dovolil in Rus je molil jako goreče. „Ste li oženjeni?“ je prašal sodnik. „Da, imam ženo in dva mala otroka“. Sedaj so se zatresle njegove ustne, njegov glas se je tresel in debele solze so privrele iz njegovih oči. Misli na družino so bile preveč tudi za njegove železne živce. Tudi jaz sem se komaj ubranil solz. Celo orožniki so gledali na svoje obuvalo, kakor bi se sramovali svoje mehkobe. Haman je prijel Rusa za roke in dejal: V mojih očeh ste eden najsrčnejših Rusov. Jaz vas občudujem in obžalujem trdo usodo, ki vam krajša življenje. Če hočete napraviti oporoko, hočem jaz vašo voljo sporočiti vaši družini. Te besede so ganile vjetnika do solz. Potem se premaga in reče: „Od časa, ko sem bil vjet, sem bil pripravljen na to usodo. Svoji družini nimam ničesa zapustiti, upam pa, da bo dežela za njo skrbela. Zahvaljujem se vam za sočutje in sedaj sem pripravljen stopiti pred svojega stvarnika.“ Haman je stisnil vjetniku roko in se oddaljil. Orožnik je vjetniku zavezal oči. Mlad častnik je dal z mečem znamenje. Trikrat so počile puške in konec je bilo. Zdravnik je hitel k padlemu in konstatiral je smrt. Tako je umrl Rijabov za svojega carja.

Vabilo družbe sv. Mohorja. Družba sv. Mohorja s tem vljudno vabi v s e Slovence k pristopu za l. 1905. Prosi, da ji ostanejo zvesti dosedanji udje tako v naši slovenski domovini kakor izven nje, a tem naj se pridruži še kolikor le možno novih! Ravnilo nam mora namreč vedno biti resnica: Mohorjevih udov število je verskega in slovenskega duha merilo. Pomnimo si to in delajmo tako!

Č. g. poverjenike zopet prosimo, naj čim preje dovršijo svoje, sicer težavno, a toliko bolj hvalevredno in koristno delo nabiranja družbenih udov. Vse ude pa prosimo, naj ne le samo pravočasno vplačajo svoj donesek, da s tem olajšajo delo poverjenikom, marveč vsakdo naj se tudi potruži, da Mohorjevi družbi pridobi novih članov.

Plačilo za sedanje prispevke in raznoteri trud sprejme sloherni Mohorjan jeseni, ko se razpošiljajo družbene knjige. Odbor se nadeja, da bo letošnji naš književni dar zadovoljil vsakega Mohorjana tako gledé vsebine kakor oblike. Že koledar za leto 1905 je obširneje označil knjige, ki jih prejmo naši člani za letošnje leto, in ki so te-le:

1. „Zgodbe sv. pisma.“ XII snopič. Spisal dr. Jan. Ev. Krek. — Vrlonžani pisatelj lepo nadaljuje svoje delo, ki bo gotovo vsakemu v mnog pouk in veselje.

2. „Dušna paša.“ Spisal Friderik Baraga, bivši škof v Severni Ameriki. — Družba izdaja ta molitvenik po večkrat izražení želji in upa, da s tem ustreže cenjenim udom, ki dobé v roke to mehčito sestavljeno, z večjim tiskom tiskano knjigo slovečega slovenskega škofa in pisatelja.

3. „Slovenski fantje v Bosni in Heregovini.“ Spisal Jernej Andrejka.

2. snopič. — Zaključuje se znamenito delo o zadnji zasedbi Bosne. Prvi del je vzbudil velemnogo zanimanja med Slovenci, tudi drugi del bo gotovi vsebini in mnogih podobah gotovo ugajal.

4. „Slovenske večernice“. 57. zvezek. — „Večernice“ so Slovincem že stare znanke. Letošnje obsegajo samo lepe povesti.

5. „Gospodarski nauki.“ I. knjiga — Novo podjetje Mohorjeve družbe. Zbirka raznovrstnih gospodarskih sestavkov bo dobro služila vsem slovenskim gospodarjem in gospodinjam.

6. „Koledar za leto 1906.“ bo zopet mnogovrsten. Med mnogimi drugimi sestavki bo prinesel življenjepis slovečega učenjaka in junaka, Jurija Vege, črtice iz rusko-japonske vojske, razgled po svetu itd.

Nabiralne pole z denarjem naj se odboru dpošiljajo do dne 5. marca. Mnogo truda, sitnosti in nepotrebnih stroškov povzročajo nam listi, ki nam ne dpošljejo o pravem času udnine!

Posamezne ude in take kraje, ki nimajo 15 udov, pa prijazno opozarjamo, da morajo po družbenih pravilih letnini (2 kroni) dodati še 40 vinarjev za upravne stroške, namreč za zavoj, spremnico s kolekom, delo itd. Seveda morajo potem poštnino, ki znaša veliko več, še sami plačati.

Mili Bog naj blagoslovi naše delo, in geslo za Mohorjevo družbo bodi: „Ne nazaj in navzdol, marveč vselej naprej in navzgor!“

V Celovcu, dne 29. prosinca 1905
Odbor.

Ponos vsake gospodinjice je dobra kava.

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravlja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne zavojice z imenom „KATHEINER“.

Čudovitost!

325 kosov za 2 gl. 10 kr.

Krasna ura z lepo verižico, točna, z 2-letnim jamstvom; izborna Laterna Magica s 25 krasnimi slikami, zelo zabavna; 1 elegantna zaponka najnovejši facon, 1 lepa kravata igla s simli-brilantom, 1 prekrasni koljer iz orientalskih biserov, najmodernejši nakit za dame s pat. zaklepom, 1 krasna usnjata denarnica, 1 eleganten ustnik za smodke z jantjerjem, 1 garnitura najfinejših Döble zlatih gumbov s pat. zaklepom za srajce in zapestnike, 1 žepni nož iz niklja, krasno toaletno ogledalo, be. lg. steklo v zaklopnici, 20 reči za pisalne potrebine in 200 kosov raznih reči za domačo rabo. 325 kosov z uro, katere je sama toliko vredna, se dobi proti poštnemu povzetju za 2 gl. 10 kr. od zaloge S. Kohane, Krakovo št. 16. Za nepristojeno se denar vrne. Veliko pohvalnih pisem.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec

v Podgori, na voglu novega železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)
ter podružnica
za Soškim mostom pri Pevni

Trguje tudi z **opeko**, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnic itd.

Izvrstan okus kava dosežete s prinesarjem

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vzorak dragovoljno.
Mosiha 5 kg pošlaka 4 K. 50 h franco.

„DOMACI PRIJATELJ“

Vydrove Induraz Jltar bank Praga-VIII.

Dve breji KOBILI

ima na prodaj Jos. Čibej iz Ajševice
(pri Gorici).

V nedeljo, t. j. 15. febr. t. l.,
pripelje dotičnik obe kobili v Tolmin,
kjer si jih lahko vsakdo ogleda.

MÈD

zajamčeno-pristen

se prodaja na drobno v svečarni
J. KOPAČ
Gorica, ulica Sv. Antona št. 7

po sledečih cenah:

Med izpihani pomladanski beli	kg	K	1:20
„ „ jesenski	„	„	1:20
„ v satju	„	„	1:—
„ cejen	„	„	1:—
„ za pitanje čebel	„	„	1:20

Na debelo po znja njih cenah.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici št. 25,
v Gorici,

prilporeča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljiveče prve in druge vrste, namreč od 1/2 kila in ob enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Pater E. Leitner,

provincijal in nadzdr. v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu, je in še uporablja z najboljšim uspehom proti kataru v želodcu in v črevesih, pa tudi proti bolestim v jetrih

želočno tinkturo

Gabr. PICCOLI-ja, dvornega založnika Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani.

Ena steklenica velja 20 vinarjev in se vanja naročila izvršujejo z obratno pošto.

Neverjetno nizka cena!

500 kom. za samih gl. 1:85

1 krasna garant. dobrodoča ura s 36 urnim tekom in pozlačeno veričico; 1 kravatna igla z briljanti Simili; 1 v ognjupozlačen prstan z imitiranim kamnom za gospode ali dame; 1 krasna garnitura obstoječa iz zapestnih, ovratnih in napsnih gumbov iz gar. 3% zlata Double; 6 pristnih platnenih žepnih robcev; 1 eleg. žepna pisalna priprava iz niklja; 1 toaletni etu z ogledalom in finim glavnikom; 1 toaletno dobro dišeče milo; 1 fino vezan notic; 12 umetnih razglednic slavnih mož zadnjega stoletja; 72 angleških peres in 8:395 raznih domačih koristnih predmetov. Vse skupaj z uro, katera je sama toliko vredna stane samo gl. 1:85. Pošilja po povzetju ali predplačilu eksportna hiša

H. Spingarn Krakovo št. 258.

Pri naročbi dveh zavojev, darujem en krasen žepni nožič z dvema rezali. Pri naročbi več kot zavojev, darujem vsakemu zavoju tak nožič. — Za kar ne ugaja se denar vrne takoj.

Pozor!

Prva kranjska z vodno silno na turbino delujoča
tovarna stolov na paro

FRANCE ŠVIGELJ

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

prilporeča sl. občinstvu, preč. duhovščini, imejteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavararjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene

stole, fôtelje, gugalnike, naslonjače itd.

po kar najbolj niski ceni.

Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravnih boji imitirano. Največja izbira stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trstenine. Na željo pošlje trdka najnovejše in obširne cenike z nad 800 slikami, iz katerih se razvidi oblika blaga in cene, franco.

Imam tudi stole za krčmarje po 2 K vedno v zalogi.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih prisnanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije vsodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

„Delniške družbe združenih pivovaren Zalec-Laški Trg in plsenjskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Meščanske pivovarne“.

Zaloga ledu, katerega se odaja le na debelo od 100 kg. naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Lekarna Cristofoletti,

v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfiževo) jetrno olje

Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti.

Izvirna steklenica tega olja naravno-rmene barne po K 1:40, bele barve K 1:30

Trskino železno jetrno olje. Trskino jetrno olje se železnim jodecem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času in z gotovostjo vse kostno bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročim direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čč. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijska pijača iz kine in železa
najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.
Ena steklenica stane lono 60 kr. vjn.

„Narodna tiskarna“ prilporeča vizitnice.

Ferratin in Ferratose

(tekoči Ferratin)

najboljše krepčilo pri malokrvnosti in bledici,

od zdravnikov najpogosteje prilporečeno. Ferratin je v zvezi z beljakom; sestavljen je iz leznat hranilni pripravat.

Povečuje tek in zboljšuje prebavo.

Nevadmi vspehi. Dobi se v lekarnah G. F. Boehringer und Söhne Mannheim - Waldhof.

Med. univ.

Dr. E. DEREANI

prilporeča s 1. februarjem izvrševati splošno zdravniško prakso.

Brezplačno zdravljenje za uboge na očeh in ušesih bolne tudi nadalje od 10.—11. predp.

Stolni trg št. 2. l. nadstr.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice SV. MARKA

so glasovite in nenadkriljive in se posebno uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želočnih boleznih, ublažujejo katar. urejujejo izmeček, odpravijo nadubo, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih, preženejo mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti maternici in madronu in ne bi smele manjkati v nobeni hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročuje točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 95, tik cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajtorica se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franco: 1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata 8 K, 3 ducata 11 K, 4 ducata 14 60 K, 5 ducatev 17 K. — Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Iv. Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, nadlogar; St. Borič, župnik; Zofija Vukelič, šivilja itd. itd.

Mestna lekarna, Zagreb,
Ustanovljena 1. 1360. Markov trg 95, poleg cerkve sv. Marka.